

Praksa sudova opšte nadležnosti

OCENA DOZVOLJENOSTI REVIZIJE KADA U TUŽBI NIJE OZNAČENA VREDNOST SPORA

Ukoliko tužilac u tužbi ne označi vrednost predmeta spora, dozvoljenost revizije se ceni prema naplaćenju sudskoj taksi, a ukoliko taksa nije obračunata ili naplaćena, tada se smatra da revizija nije dozvoljena.

Visina sudske takse koju je odredio službenik suda kod prijema tužbe nije relevantna za određivanje vrednosti predmeta spora i ocenu prava na reviziju.

Iz obrazloženja:

Tužilac je 5. IV 2002. godine podneo tužbu radi utvrđenja nedopustivosti izvršenja u kojoj nije označio vrednost predmeta spora. Sudska taksa nije određena, niti naplaćena.

Kako se u konkretnom slučaju radi o imovinsko-pravnom sporu, dozvoljenost revizije se ceni u smislu odredbi člana 382. stav 3. Zakona o parničnom postupku, a ukoliko tužilac u tužbi ne označi vrednost predmeta spora, dozvoljenost revizije se ceni prema naplaćenju taksi, a ukoliko nije obračunata ili naplaćena sudska taksa, tada se smatra da revizija nije dozvoljena.

U konkretnom slučaju u tužbi nije označena vrednost predmeta spora, niti je sud na podnetu tužbu odredio ili naplatio sudsku taksu, tako da revizija tužilaca nije dozvoljena. Taksa koju je odredio službenik suda pri prijemu tužbe nije relevantna za određivanje vrednosti predmeta spora i ocenu prava na reviziju.

Iz iznetih razloga, Vrhovni sud je primenom člana 392. Zakona o parničnom postupku, reviziju tužioca odbacio kao nedozvoljenu.

(Rešenje Vrhovnog suda Srbije, Rev. 1190/05 od 5. X 2005)

ZASTARELOST POTRAŽIVANJA NAKNADE POJEDINIH VIDOVA NEMATERIJALNE ŠTETE

Zastarelost potraživanja pojedinih oblika (vidova) nematerijalne štete počinje da teče posebno za svaki vid nematerijalne štete.

Iz obrazloženja:

Nižestepeni sudovi su zaključili da je osnovan prigovor zastarelosti potraživanja naknade ove štete obzirom da je zastarni rok iz člana 376. Zakona o obligacionim odnosima istekao i da nema mesta primeni dužeg zastarnog roka iz člana 377. Zakona o obligacionim odnosima – jer za primenu ove materijalno-pravne odredbe nisu ispunjeni propisani zakonski uslovi.

Revizijom tužioca se osnovano ukazuje da je pobijana drugostepena presuda zahvaćena bitnom povredom odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 14. navedenog ZPP jer ne sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama i da je zbog pogrešne primene materijalnog prava činjenično stanje nepotpuno utvrđeno.

Naime, prema članu 155. Zakona o obligacionim odnosima šteta je umanje-
nje nečije imovine (obična šteta) i sprečavanje njenog povećanja (izmakla korist),
kao i nanošenje drugome fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šte-
ta). Potraživanje naknade prouzrokovane štete zastareva za tri godine od kada je
oštećenik doznao za štetu i za lice koje je štetu učinilo, a u svakom slučaju ovo po-
traživanje zastareva za pet godina od kada je šteta nastala (član 376. stav 1. i 2.
Zakona o obligacionim odnosima).

Prema navodima tužbe tužilac je zbog nezakonitog i nepravilnog rada Mini-
starstva unutrašnjih poslova, kao organa tužene, pretrpeo nematerijalnu štetu zbog
povrede slobode i prava ličnosti – zbog koje je pretrpeo duševne bolove, ali je na-
knadu štete isplatom novčane naknade zahtevao ne samo za duševne bolove zbog
povrede slobode već i zbog pretrpljenog straha, fizičkih bolova i duševnih bolova
koje je pretrpeo i trpi zbog zaostalih posledica ove štetne radnje organa tužene u
vidu umanjena životne aktivnosti i pogoršanja zdravstvenog stanja.

Kako se saznanje za štetu ne vezuje za dan njenog prouzrokovanja (nastanak
štete) već za okolnosti koje se odnose na trajanje i prestanak fizičkih bolova ili
straha, odnosno na završetak lečenja i saznanje da su zaostale posledice prouzro-
kovale trajno oštećenje zdravlja i opšte životne sposobnosti oštećenog, koje mu
umanjuju životnu aktivnost, svaki vid nematerijalne štete zastareva posebno. Ta-
ko, po stanovištu Vrhovnog suda, zastarelost potraživanja naknade nematerijalne
štete za fizičke bolove – počinje teći od prestanka bolova, za strah od prestanka
straha, za duševne bolove zbog umanjena životne aktivnosti – od završetka leče-
nja i saznanja za trajno umanjeње životne aktivnosti ili pogoršanja zdravstvenog
stanja – kao dana saznanja za novu težu posledicu.

Nižestepeni sudovi pravilno zaključuju da prema utvrđenim okolnostima ne-
ma mesta primeni dužeg zastarnog roka iz člana 377. ZOO – jer za primenu ove
materijalno-pravne odredbe nisu ispunjeni propisani zakonski uslovi, međutim,
pobijana drugostepena presuda ne sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama od
kojih zavisi odluka o osnovanosti prigovora zastarelosti potraživanja naknade ove
štete zbog nepravilnog i nezakonitog rada državnog organa (član 172. ZOO); ni o
dospelosti potraživanja ove štete, ni o danu podnošenja tužbe, ni o zastarnim ro-
kovima za posebne vidove nematerijalne štete za koje tužilac zahteva naknadu, a
prvostepeni sud je zbog pogrešne primene materijalnog prava propustio da utvrdi
kada je tužilac saznao za štetu (za svaki vid nematerijalne štete posebno) i da sa-
glasno tome oceni da li su za sve ili samo za pojedine vidove naknade ove štete is-
tekli zastarni rokovi.

(Rešenje Vrhovnog suda Srbije, Rev. 1427/05 od 26. V 2005)

PRIMENA DUŽEG ROKA ZASTARELOSTI IZ ČL. 377. ST. 1. ZOO

**Duži rok zastarelosti propisan članom 377. st. 1. Zakona o obligacionim
odnosima primenjuje se i na lice koje odgovara za štetu učinjenu krivičnim
delom, pa tako i na osiguravajuće organizacije.**

Iz obrazloženja:

U razlozima drugostepene presude je navedeno da se dana 24. X 1994. godi-
ne dogodio saobraćajni udes u naseljenom mestu, a čiji su učesnici bili putnički
automobili čiji su vlasnici bili osigurani kod tuženih po osnovu autoodgovornosti
i tužioci koji su vozili bicikle. U ovom saobraćajnom udesu tužioci su zadobili te-

ške telesne povrede usled kojih su pretrpeli nematerijalnu i materijalnu štetu. Za pretrpljenu materijalnu štetu tužioci su saznali odmah nakon saobraćajnog udesa. Definitivno stanje u pogledu posledica koje su zaostale kod tužilaca usled pretrpljenih teških telesnih povreda je kod tužilaca uspostavljeno polovinom 1995. godine, kada su tužioci saznali za sve vidove pretrpljene nematerijalne štete. Umešać na strani tuženih je pravosnažnom krivičnom presudom od 18. V 1995. godine ogašen krivim za propuste u navedenom saobraćajnom udesu, a za krivično delo teško delo protiv bezbednosti saobraćaja na putevima i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od tri meseca. Zastarelost vođenja krivičnog postupka za navedeno krivično delo iznosi 10 godina i nastupila je 24. oktobra 2004. godine. Tužba u ovom sporu podneta je 11. XI 2002. godine.

Na osnovu navedenih činjenica drugostepeni sud je zaključio da je potraživanje tužilaca za naknadu štete prema tuženima zastarelo u smislu člana 376. st. 1. i 2. Zakona o obligacionim odnosima, te da se na tužene ne može primeniti rok zastarelosti iz člana 377. ZOO, jer se taj rok odnosi samo prema izvršiocima krivičnog dela, a ne i prema ostalim odgovornim licima za naknadu štete.

Pravno shvatanje prvostepenog suda o dejstvu odredaba člana 377. ZOO na zastarelost potraživanja tužioca za naknadu štete je pogrešno.

Prema stavu 1. člana 377. ZOO, kad je šteta prouzrokovana krivičnim delom, a za krivično gonjenje je predviđen duži rok zastarelosti, zahtev za naknadu štete prema odgovornom licu zastareva kad istekne vreme određeno za zastarelost krivičnog gonjenja. Pod odgovornim licem se ne podrazumeva samo učinilac krivičnog dela, već i lice koje odgovara za štetu koja je učinjena krivičnim delom iako samo nije učinilac tog dela.

Ukoliko su tuženi kao osiguravajuće organizacije prema propisima koji su važili u momentu saobraćajnih udesa bili odgovorni zajedno sa učiniocem krivičnog dela za štetu koju su pretrpeli tužioci, tada se i na njih odnose odredbe člana 377. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima.

(Rešenje Vrhovnog suda Srbije, Rev. 1335/05 i Sgzz. 58/05 od 30. XI 2005)

OPOZIV UGOVORA O POKLONU

Podnošenje krivične prijave, iniciranje prekršajnih postupaka i obraćanje mirovnom veću od strane poklonodavca samo po sebi ne znači postojanje “grube neblagodarnosti” zbog kojih se može raskinuti (opozvati ugovor o poklonu).

Iz obrazloženja:

Prema utvrđenom činjeničnom stanju između stranaka je zaključen ugovor o poklonu Ov. 712/81, 4. III 1981. godine, po kome se tužilac obavezao da tuženom (svom sinu) pokloni nepokretnost bliže opisanu u ugovoru. Stranke žive u zajednici. Tuženi nije fizički napadao niti maltretirao svoga oca (poklonodavca) niti ga verbalno vređao niti na bilo koji način svojim činjenjem ili nečinjenjem pokazao grubu neblagodarnost prema njemu. Sukobi između ugovornih strana potiču zbog ponašanja supruge tužioca prema tuženom. Tužilac je uživatelj redovne penzije i od svoje dece nije tražio izdržavanje.

Kod tako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno je primenjeno materijalno pravo kada je odbijen tužbeni zahtev radi raskida (opoziva) ugovora o poklonu zbog grube neblagodarnosti i osiromašenja.

Naime, u konkretnom slučaju nisu ispunjeni uslovi za opoziv poklona iz paragrafa 567. Srpskog građanskog zakonika u slučaju da: darodavac docnije tako osi-

maši da ni živeti ne može; i b) ako obdareni velikom neblagodarnost spram darodavca pokaže, nanoseći uvredu njegovom životu, telu, časti i narušavajući njegovu slobodu i imanje. Darodavac nije toliko osiromašio da je ugrožena njegova egzistencija, zato što je uživatelj penzije. Tuženi (obdareni) nije nanosio tužiocu ni verbalne ni realne uvrede niti je na drugi način kažnjivim delima pokazao grubu neblagodarnost u odnosu na telesni integritet, slobodu ili imovinu tužioca. Sam tužilac je prilikom saslušanja parničnih stranaka na zapisniku od 4. II 1999. godine izjavio da on i tuženi "nisu imali problema" i da je "nastalo zlo" kad je u kuću došla njegova druga žena.

Podnošenje krivične prijave, iniciranje prekršajnih postupaka ili postupaka pred mirovnim većem radi pokušaja mirenja ne znači postojanje grube neblagodarnosti, pogotovu ako se ima u vidu da su ti postupci bili (po predlagača) neuspešni. Zato su neosnovani revizijski navodi kojima se ističe da samo obraćanje nadležnim organima ukazuje na tešku poremećenost odnosa ugovornika i ispunjenje uslova za raskid (opoziv) ugovora o poklonu.

Takođe su neosnovani revizijski navodi u kojima se ističe da zbog loših odnosa između tuženog i maćehe (supruga tužioca) postoje razlozi za raskid ugovora, zato što je supruga tužioca u odnosu na ugovor treće lice i prema njoj ugovor u smislu člana 148. ZOO ne proizvodi dejstva, pa poremećaj odnosa između tuženog i maćehe (sudovi su utvrdili da je ona uzročnik sukoba) ne predstavljaju valjan zakonski razlog za opoziv ugovora o poklonu.

(Presuda Vrhovnog suda Srbije, Rev. 537/05 od 7. VII 2005)

DOSPELOST PRAVA NA NAKNADU KOD UGOVORA O POSREDOVANJU

Da bi stekao pravo da zahteva od nalogodavca isplatu naknade, posrednik mora najpre izvršiti svoju obavezu – dovesti nalogodavca u vezu sa trećim licem sa kojim će nalogodavac pregovarati o zaključenju ugovora.

Iz obrazloženja:

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilja je u toku 1998. godine preko tužene Agencije želela da kupi stan zbog čega je pregovarala o kupovini stana i tada angažovala tuženu Agenciju, potpisala ugovor o posredovanju radi kupovine stana s tim što je dogovoreno da tužena Agencija pokuša da proda tužiljin stan kako bi isplatila kupoprodajnu cenu za stan za koji je bila zainteresovana. Potencijalni kupac tužiljinog stana L. M. je obišla tužiljin stan kojom prilikom je tužilja saopštila da se u vezi njenog stana vodi spor, ali je okončan u njenu korist. Radi lo se o vezanoj kupoprodaji i hitnom postupanju. Tužilja je od potencijalnog kupca svog stana primila kaparu od 2.500 DEM koju je odmah predala V. V. na ime kapare za njen stan. Tužilja i tužena nisu zaključile ugovor o posredovanju za prodaju tužiljinog stana pošto je bila prioritarna prodaja stana bračnog para V. Tužilja je tuženog na ime agencijske provizije po zaključenju ugovora o kapari sa V. V. isplatila 1.350 DEM. Kada je advokat tužene Agencije proverio podatke u vezi tužiljinog stana, utvrđeno je da postoji zabeležba zabrane otuđenja u zemljišnim knjigama koja nije brisana po okončanju spora. Tužilja nije želela da odustane od kupovine stana V. V., ali je posle izvesnog vremena uspevala da povрати kaparu u visini od 2.000 DEM i prilikom raskida ugovora između tužilje i potencijalnog kupca njenog stana L. M., tužena je tužilji nudila povraćaj provizije, ali ona to nije prihvatila jer je želela da kupi stan V. V. iako joj nije uspevalo da obezbedi novčana

sredstva. Pošto je V. V. istekao rok u kome je morala da uplati stan u preduzeću "B" odustala je od prodaje svog stana zbog čega se tužilja obratila tuženoj sa zahtevom za povraćaj provizije, ali je tužena odbila da tužilji proviziju vrati.

Na ovako utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je tužbeni zahtev odbio jer je između tužilje i tužene zaključen ugovor o posredovanju kojim je u članu 6. regulisano da se naknada, odnosno provizija posredniku – agenciji isplaćuje u momentu isplate kapare, dela ili celokupne ugovorene kupoprodajne cene nepokretnosti za koju je posredovano.

Okružni sud je preinačio prvostepenu presudu tako što je usvojio tužbeni zahtev, a na osnovu odredaba čl. 813. i 823. ZOO, smatrajući da nije došlo do zaključenja ugovora o kupoprodaji posredstvom agenta za prodaju tužene, pa je obaveza tužene da izvrši povraćaj primljenog iznosa naknade od 690,50 eura u dinarskoj protivvrednosti sa domicilnom kamatom.

Po oceni Vrhovnog suda, Okružni sud je pogrešno primenio materijalno pravo.

Iz odredaba čl. 813. i čl. 823. st. 1. ZOO, proizilazi da je ugovor o posredovanju dvostruko teretan ugovor po kome se posrednik obavezuje da nastoji da nađe i dovede u vezu sa nalogodavcem lice koje bi sa nalogodavcem pregovaralo o zaključenju određenog ugovora, a nalogodavac se obavezuje da posredniku isplati određenu naknadu **ako ugovor bude zaključen**. Iz same obaveze posrednika da nastoji da nađe lice sa kojim bi nalogodavac pregovarao, proizilazi zaključak da posrednik ne jemči da će takvo lice pronaći, a još manje da će nalogodavac ili to lice ako ga pronađe zaključiti ugovor. Po pravilu, posrednik mora najpre dovesti nalogodavca u vezu sa trećim licem sa kojim će nalogodavac zaključiti ugovor. To znači da posrednik mora najpre da ispuni svoju obavezu da bi stekao pravo da zahteva od nalogodavca da ispuni preuzetu obavezu da isplati naknadu. Odredba člana 823. stav 1. ZOO dozvoljava mogućnost da strane ugovore nešto drugo. Jedna od tih mogućnosti je da strane ugovore da posrednik ima pravo na određenu naknadu i kad njegovo nastojanje da dovede nalogodavca u vezu sa trećim licem ostane bez rezultata. U konkretnom slučaju, čl. 6. zaključenog ugovora o posredovanju predviđeno je da se naknada provizije posredniku isplaćuje momentom isplate kapare, dela ili celokupne kupoprodajne cene nepokretnosti za koju je posredovano. Prema tome, obaveza tužilje kao nalogodavca da isplati proviziju tuženoj dospela je momentom isplate kapare V. V. kako je to pravilno zaključio prvostepeni sud, a ne u momentu zaključenja ugovora, do koga nije došlo, kako to smatra drugostepeni sud.

(Presuda Vrhovnog suda Srbije, Rev. br. 170/04 od 4. XI 2004)

PREDAJA DOKAZA I UREDNOST TUŽBE

(čl. 103, 187, 299. i 300. ZPP-a)

Okolnost da uz tužbu nisu priloženi dokazi, istu ne čini neurednom ukoliko je u tužbi za svaku činjenicu predložen i dokaz iz kojeg se ona utvrđuje, jer odredbe čl. 299. i 300. ZPP-a daju pravo tužiocu da iznosi činjenice i predlaže dokaze sve do zaključenja glavne rasprave.

Iz obrazloženja:

Pogrešan je zaključak prvostepenog suda da izostanak pismenih isprava čini tužbu neurednom, jer se obaveza predaje pismenih isprava kao dokaza mora sistemski tumačiti u vezi sa odredbama čl. 103, 299. i 300. ZPP-a. Naime, odredbe čl. 299. i 300. ZPP-a daju pravo tužiocu da dopuni činjenične navode i dokazne

predloge sve do zaključenja glavne rasprave. Iz toga sledi da se može postupati i po tužbi uz koju nisu priložene pismene isprave kao dokazi, s obzirom da odredba člana 103. stav 6. ZPP-a sankcioniše samo nerazumljiv podnesak i onaj po kom se ne može postupati. Izostanak dokaza uz tužbu nije razlog zbog koga se tužba može smatrati neurednom i kao takva odbaciti, pa se zato i odredba člana 187. ZPP-a ne može tumačiti tako da tužilac sve dokaze mora priložiti uz tužbu, već da tužilac mora za svaku navedenu činjenicu da navede i dokaz koji predlaže da bude izveden na glavnoj raspravi, što je tužilac u predmetnoj tužbi i učinio.

(Rešenje Okružnog suda u Beogradu, Gž. br. 3469/05 od 30. III 2005)

PREDLOG ZA IZVRŠENJE I ORIGINAL IZVRŠNE ISPRAVE (čl. 49. st. 2. i čl. 50. st. 1. ZIP-a)

Predlog za izvršenje koji se podnosi sudu koji nije odlučivao o potraživanju u prvom stepenu, nije uredan ukoliko uz isti nije priložena izvršna isprava u originalu, odnosno overenom prepisu na koji je stavljena potvrda o izvršnosti. Propuštanje izvršnog poverioca da uz predlog za izvršenje priloži original, odnosno overeni prepis izvršne isprave sa potvrdom o izvršnosti, ne može se otklanjati prilaganjem valjane isprave uz žalbu.

Iz obrazloženja:

Prema stanju u spisima izvršni poverilac je preko punomoćnika-advokata podneo predlog za izvršenje na osnovu izvršne isprave – pravosnažnog i izvršnog rešenja Petog opštinskog suda u Beogradu P. br. 1649/04 od 7. X 2004. godine. Uz predlog je priložena navedena izvršna isprava u fotokopiji snabdevena klauzulom izvršnosti. Naknadno, uz žalbu, isti punomoćnik je priložio i original izvršne isprave.

Kod takvog stanja, pravilno je postupio prvostepeni sud kada je pobijanim rešenjem odbacio predlog. Ovo stoga što predlog za izvršenje koji se podnosi sudu koji nije odlučivao o potraživanju u prvom stepenu, nije uredan ukoliko uz isti nije priložena izvršna isprava u originalu, odnosno overenom prepisu na koji je stavljena potvrda o izvršnosti, jer su to obavezni elementi predloga za izvršenje koji su izričito propisani odredbama čl. 49. st. 2. i čl. 50. st. 1. ZPP. Kada takav predlog u ime izvršnog poverioca podnese punomoćnik koji je advokat, isti se mora odbaciti shodnom primenom čl. 103. st. 6. ZPP-a, u vezi sa čl. 27. Zakona o izvršnom postupku.

Neosnovan je navod žalbe kojim se ožalbeno rešenje pobija sa pozivom na novi dokaz (original izvršne isprave snabdeven klauzulom izvršnosti), koji je priložen tek uz žalbu, uz obrazloženje da je do propusta da se isti priloži uz predlog došlo usled omaške punomoćnika izvršnog poverioca. Upravo u takvom slučaju isključena je mogućnost naknadnog isticanja novih dokaza u postupku po žalbi, u smislu odredbe čl. 359. st. 1. ZPP-a, koja se na osnovu čl. 27. ZIP-a shodno primenjuju u izvršnom postupku, a osim toga mogućnost naknadnog preduzimanja neopravdano propuštene radnje u izvršnom postupku isključena je i odredbom čl. 5. st. 4. ZIP-a.

(Rešenja Okružnog suda u Beogradu, Gž. br. 4567/05 od 20. IV 2005)

Odredba člana 15. stav 1. tačka 8. Zakona o izvršnom postupku se odnosi jedino na one činjenice koje su nastupile nakon zaključenja glavne rasprave u postupku u kojem je doneta izvršna isprava, budući da se nove činjenice koje su nastupile pre toga i ako su relevantne, mogu isticati predlogom za ponavljanje postupka.

Iz obrazloženja:

Neosnovan je navod žalbe kojim se upućuje na postojanje razloga iz čl. 15. st. 1. tač. 8. ZIP-a koji sprečavaju izvršenje. Navedena odredba odnosi se jedino na one činjenice koje su nastupile nakon zaključenja glavne rasprave u postupku u kojem je doneta izvršna isprava. Nove činjenice koje su nastupile pre toga, ako su relevantne, mogu se isticati predlogom za ponavljanje tog postupka. Kako iz navoda žalbe proizilazi da je okolnost na koju se istom ukazuje – postojanje usmenog sporazuma između učesnika da izvršni dužnik bude u posedu spornog stana sve dok mu izvršni poverilac i njegova supruga ne vrate dug, nastupila pre zaključenja glavne rasprave, ista ne može biti podobna da spreči izvršenje u smislu člana 15. st. 1. tač. 8. ZIP-a. Osim toga, iz obrazloženja navedene izvršne isprave proizilazi da je ova okolnost već bezuspešno isticana u postupku donošenja izvršne isprave i da je bila predmet ocene parničnog suda.

(Rešenje Okružnog suda u Beogradu, Gž. br. 6471/05 od 8. VII 2005)

IZVRŠENJE NA NOVČANIM SREDSTVIMA NA RAČUNU DUŽNIKA (čl. 197. ZIP-a)

Eventualne smetnje za sprovođenje izvršenja sa računa izvršnog dužnika – pravnog lica, ako se tiču samo jednog od više računa koje koristi izvršni dužnik, ne predstavljaju razlog iz člana 15. stav 1. tačka 7. ZIP-a koji sprečava izvršenje, sve dok postoji bilo koji račun izvršnog dužnika sa kog se prinudno izvršenje može sprovesti (član 197. ZIP-a).

Iz obrazloženja:

Neosnovan je navod žalbe kojim izvršni dužnik, ukazujući da se izvršenje ne može sprovesti sa računa koji koristi Ministarstvo unutrašnjih poslova, već jedino sa konsolidovanog računa Ministarstva finansija i ekonomije, zapravo upućuje da postoji razlog iz člana 15. stav 1. tačka 7. ZIP-a, koji sprečava izvršenje.

Odredbom člana 197. ZIP-a je, između ostalog, propisano da se izvršenje radi ostvarenja novčanog potraživanja prema pravnom licu i preduzetniku može sprovesti na svim novčanim sredstvima na njihovim računima kod banaka ili drugih finansijskih organizacija. Takvo izvršenje, u smislu člana 199. ZIP-a, u granicama raspoloživih sredstava na svim računima izvršnog dužnika sprovodi organizacija za prinudnu naplatu preko ovlašćenih banaka i drugih finansijskih organizacija kod kojih se vode ti računi, nakon što od njih pribavi podatke o računima izvršnog dužnika i stanju sredstava na tim računima. Prema tome, okolnost da se izvršenje ne može sprovesti sa računa dužnika navedenog u rešenju o izvršenju, ne sprečava da se izvršenje istim sredstvom kojim je određeno sprovede sa drugog njegovog računa. Pri tom, kako pribavljanje podataka o računima izvr-

šnog dužnika i prenos tih sredstava sa određenog računa spada u domen izvršnih radnji organizacije za prinudnu naplatu, eventualne nepravilnosti pri sprovođenju izvršenja s tim u vezi ne mogu se otklanjati ukidanjem rešenja o izvršenju, odnosno obustavom izvršenja, već shodnom primenom pravnog sredstva iz člana 58. ZIP-a.

Iz navedenog sledi da eventualne smetnje za sprovođenje izvršenja, pa i one iz čl. 4. st. 2. Zakona o javnim prihodima i rashodima na koji se upućuje žalbom, ako se tiču samo jednog od više računa koji koristi izvršni dužnik, ne predstavljaju razlog iz čl. 15. st. 1. tač. 7. ZIP-a koji sprečava izvršenje sve dok postoji bilo koji račun izvršnog dužnika sa kog se prinudno izvršenje može sprovesti, a u konkretnom slučaju izvršni dužnik upravo žalbom i ukazuje da raspolaže jednim takvim računom.

(Rešenje Okružnog suda u Beogradu, Gž. br. 6335/05 od 8. VI 2005)

PRIMENA OPŠTIH PRAVILA O NAKNADI ŠTETE U SLUČAJU OBJAVLJIVANJA NETAČNE INFORMACIJE (čl. 154, 170. st. 1. i čl. 200. ZOO u vezi sa čl. 206. ZOO)

Odgovornost urednika i izdavača za štetu nastalu objavljivanjem netačne informacije se ceni po opštim pravilima o naknadi štete, ukoliko je sporna informacija objavljena nakon donošenja Zakona o prestanku važenja Zakona o javnom informisanju ("Sl. glasnik RS", br. 11/01), a pre stupanja na snagu Zakona o javnom informisanju ("Sl. glasnik RS", br. 43/03).

Iz obrazloženja:

Sporna informacija je objavljena 17. VI 2003. godine, dakle nakon donošenja Zakona o prestanku važenja Zakona o javnom informisanju ("Sl. glasnik RS", br. 11/01 od 15. II 2001. godine), a pre stupanja na snagu Zakona o javnom informisanju objavljenom u "Sl. glasniku RS", br. 43/03). U takvom slučaju, odgovornost tuženih za štetu nastalu objavljivanjem sporne informacije ceni se prema opštim pravilima o naknadi štete. Kod pravilno utvrđene činjenice da su tuženi u svojstvu izdavača, odnosno glavnog i odgovornog urednika omogućili objavljivanje spornih podataka i time prouzrokovali povredu ugleda tužioca, njihova solidarna odgovornost za štetu se zasniva na odredbama čl. 154, 170. st. 1. i čl. 200. ZOO u vezi sa čl. 206. istog Zakona.

(Presuda Okružnog suda u Beogradu, Gž. br. 3612/05 od 6. IV 2005)

Praksa Trgovinskih sudova

STVARNA NADLEŽNOST TRGOVINSKOG SUDA ZA NAKNADU
VANUGOVORNE ŠTETE (čl. 15. st. 1. tač. a), b) i v) Zakona o sudovima)

Trgovinski sud nije stvarno nadležan da odlučuje u sporu u kome tužbeni zahtev predstavlja zahtev za naknadu vanugovorne štete koja niti je proistekla iz obavljanja privredne delatnosti niti predstavlja onemogućavanje ili ometanje takve delatnosti.

Iz obrazloženja:

Iz spisa predmeta utvrđuje se da je predmet postavljenog tužbenog zahteva,